

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tvmvlvs Hermetis Apertvs

Gassmann, Franz

[S.I.], 1675

Praefatio

[urn:nbn:de:bsz:31-99903](#)

PRÆFATIO.

Andide Lector. Ecce iterum novum Athletam; nuper in hanc arenam descendere persuasus sum, fateor, nunquam enim fui intentionatus sub vexillo calami famam capessere, eò quod à longo tempore Scriptores Chemici male audiant & pro Impostoribus Synonyma accipientur; An jure vel injuriā hoc fiat, judicent prudentes. Causa verò hujus Encomii videtur esse sequens; pluri mi enim ita procedunt: Vbi per aliquot annos, crumenā & Sanitate exhausti, omnes anfractus cerebri evanescunt merasque inanitates ubiq; jam relietas tenent, ne famam longo labore partam protinus etiam amittant, ar-

¶

ripiunt

ripiunt calatum & conjiciunt in chartam speciosos suos Processus, unicuique obicem ponentes, ne vilipendatur, sed pondus acquirat sua obscuritate; & licet lucrum aliquando parvum exinde emergat, malunt tamen tueri suam reputationem & tales haberi quales non sunt, cum ingenti laesione conscientiae, quam ingenuè errores confiteri vel tacere. concludunt forsan sic: Si nil aliud reporto à meis furnis, manebit tamen mihi titulus viri docti & eloquentis, quis scit, quo modo mihi poterit prodere, licet non in hac Provinciâ, juxta Poetam. Semper tibi pendeat hamus, quo minimè credis gurgite, piscis erit. Ego verò à juuentute usque paucilinquus, in progressu sinistrum omen discitatis Scholasticæ notans, deprehendi eam ut plurimum demonstratio ne reali orbatam, pauperioremque Codro, ideoque rejectâ illâ, statui rem ipsam

ipsam potius venari quam verba , nec
secundante DEO, defuit sucessus, non
enim darem meam Scientiam realem
pro toto gazophylacio rhetorico & lo-
gico; utrumque laudo, sed non compa-
ro. Quia verò hâc literariâ tempe-
state plurimos video navigare sine re-
mis, solo opinionis vento promotos,
paucosque scire quorsum tendant, sed
tanquam Pyratas sub incertâ elevatio-
ne oberrare, sibique per Praxin istam
fatuam, aliquam nauticæ Scientiæ fa-
mam , conciliare. Proinde ne ju-
ventuti credulæ, plus justo nebularum
vendant & multitudine mendaciorum
suorum, veritatem nostram Physicam
ex memoriâ mortalium planè eripiant,
induxi tandem animum venalis esse,
non ut mihi gloriolam ex hoc musta-
ceo queram , sed ut errantem inter
tot myriades Scriptorum in viam re-
ctam deducam , & à scopulis naufra-

gosis custodiam. Dubitavi quidem
diù an inter tot nugatores prostare ve-
lim & judicium vulgare tolerare, sed
vicit amor proximi quærentis, quod
enim mihi placuisse, & aliis non di-
plicebit. Dolendum certè est, quod
Sartores, Sutores ac Cerdones longè
sint honestiores quàm plurimi nostro-
rum Scribentum, servant enim quæ
promittunt & propterea honorem me-
rentur, sed hi putant suo muneri sa-
tisfecisse, si disertè, terse ac callidè
multà volumina typis evulgent; an ve-
rum sit vel falsum quod scriplerint, nil
spectare ad ipsos, sed plebejis conve-
nire, se verbis alligare & promissis sta-
re; quasi verò generosa nobilitas ex ca-
merina mendaciorum ortum suum du-
xisses. Iurant quidem nonnulli per
totam Oeconomiam cœlestem & fe-
cūs judicantes devovent ad infima Tar-
tara: Verùm enim verò quam turpi-
ter

ter ego & alii per nequissimas has hominiformes bestias decepti simus, non est hujus loci, fieret enim volumen, non tractatulus. Stultissima res est & insuper inexcusabile piaculum, scribere verba sine re & scienter posteris imponere. Amore DEI; quid cogitatis Christiani, si judex supremus ab omni verbo otioso rationem postulat, quid vobis fiet, qui integra volumina, sine re, posteritati venditis, & dulcissima pignora amoris, ætate, sanitatis, pecuniâ, honore & vitâ privatis! quis nostrum est, qui non doleat, de hoc vel illo Authore, quod seductus ab eo sit per multos annos? quoties ego exclamo? O mihi præteritos referat si Iupiter annos! non quod ipsos Venere & Bacho inutiliter triverrim, sed quod per multos frustrancos labores, ex istis maledictis libris hau-stos, tempus & sanitatem destruxerim.

¶ 3

Sed

Sed quid vos librorum sputatores angit, quod tacere non potestis, si nil nisi verba quæ peccatum non exsaturant, de promere vultis? Sola certè ambitio vos strangulat & boare facit, alias nil. de vobis verum est Germanicum proverbium, *Viel Geschrey und wenig wolle.* Expectate modò, crudeles posteritatis hostes, Dies suprema vobis dabit mercedem & Tabulam primam Decalogi ita explicabit, ut secundâ non indigeatis. nunquid satius fuisset, tacendo Philosophus manere, quam scribendo impostor fieri: qui arcana non vult evulgare, si quidem maximum arcanum est, arcana arcanis tegere, ille etiam sua mendacia domi servet iisque pingueſcat. Longè melius consuluit suæ famæ ac conscientiæ lumen illud Belgicum Helmontius, licet non unusquisque ipsum assequatur, vera tamen scripsit; non enim est necessum ut qui

ut quilibet ē tribū Levi, similibus arca-
nis, pavonis in modum, gestiat, sed suf-
ficit veritatem ex propriā experientiā
posterioris reliquissē, ne scientiæ & artes
pereant. Qui judiciosus & ad hoc ele-
ctus est, statuto tempore inveniet quod
quæsivit vel altūm tacentibus Proces-
suū scriptoribus. De me hoc san-
cte affirmare audeo, si librorum le-
ctioni speculationes prætulisse, eas-
que cum praxi copulasse, tot innu-
meros labores & miseras non sensis-
sem. Quare mactate animis, soda-
les charissimi, præmansum quidem nil
vobis præbeo, sed sequimini meum
consilium: relinquite vestros Processus,
considerate intellectualiter subiectum
quod vobis præmanu est, orate & la-
borate, facem vobis præferam, lo-
cum & materiam nomine signabo, mo-
dum etiam procedendi, quantum con-
scientia permittit, tradam. Nil scri-
bo

bo nisi vera & mea, a nemine nisi solo DEO, per improbos labores Herculeos, à multis annis insequenter extantatos communicata. Fundamentum & h. s. dederunt libri, de cætero nil. Ego verò in his paginis talia scripsi, qualia typis nunquam fuerunt consignata. Estote ergo hilares, seduli ac constantes, nec desperate quamvis non statim succedat, sed cogitate, quod secundūm Græcorum pro verbum, χαλεπὰ τὰ καλὰ pulchra sint difficultia.

CAP.